

การผ่านนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปสู่ปฏิบัติ:
ศึกษากรณี เวียดนามกลางและตอนบน

บุญธฤณี จิตลัภย์

วิทยานิพนธ์เสนอต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อขอรับปริญญา
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา 2553

600251458

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

การนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติ:
ศึกษากรณี เรือนจำกลางคลองเปรม

ยุทธภูมิ จิตภักดี

วิทยานิพนธ์เสนอต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา 2553
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

THE IMPLEMENTATION OF DRUG PREVENTION
AND SUPPRESSION POLICY: A CASE STUDY OF
KLONGPREM CENTRAL PRISON

YUTTHAPOOM JITPAKDEE

A THESIS PRESENTED TO RAMKHAMHAENG UNIVERSITY
IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF POLITICAL SCIENCE

2010

COPYRIGHTED BY RAMKHAMHAENG UNIVERSITY

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การนํานโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติ:
ศึกษกรณี เรือนจำกลางคลองเปรม

ชื่อผู้เขียน นายยุทธภูมิ จิตภักดี

ชื่อปริญญา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา 2553

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์ ดร. ดำรงค์ศักดิ์ จันทิพย์ ประธานกรรมการ
2. ศาสตราจารย์ ดร. จิรโชค วีระสย
3. รองศาสตราจารย์พงศ์สัมพันธ์ ศรีสมทรัพย์

246917

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการนำนโยบายการป้องกันและ
ปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติ: ศึกษากรณีเรือนจำกลางคลองเปรม โดยวิธีการวิจัยเชิง-
คุณภาพ และใช้เทคนิคในการวิจัยจากเอกสาร (documentary research) การสัมภาษณ์
(interview research) และการสังเกตการณ์ (observation research)

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า

1. ประเด็นปัญหาสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของเรือนจำกลางคลองเปรมไปปฏิบัติ คือ ด้านสมรรถนะของเรือนจำกลางคลองเปรม ด้านบุคลากรภายนอกที่ติดต่อเกี่ยวข้องกับเรือนจำกลางคลองเปรม ด้านผู้ต้องขัง ด้านโทรศัพท์มือถือ ด้านกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง ด้านการข่าว ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง

2. แนวทางการแก้ไขปัญหาและปรับปรุงนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของเรือนจำกลางคลองเปรมนั้น ควรมีการเพิ่มอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ ควรพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ โดยส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ได้เข้ารับการฝึกอบรมในด้านการ-

ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง ควรมีการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินของ
เจ้าหน้าที่ระดับบริหารของเรือนจำกลางคลองเปรม ควรมีการจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์
และเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงานให้เพิ่มมากขึ้น ควรจัดหางบประมาณ
ให้มากขึ้น ควรมีการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นมาทำหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามยา
เสพติดในเรือนจำกลางคลองเปรมอย่างชัดเจน ควรมีการพัฒนาแผนความมั่นคงสูงให้มี
ระบบเสริมความมั่นคงที่เพิ่มขึ้น ควรมีการนำสุนัขช่วยงานราชทัณฑ์กลับมาช่วยงานใน
เรือนจำกลางคลองเปรม ควรมีการลดจำนวนผู้ต้องขังให้เหมาะสม ควรมีการแยก
ผู้ต้องขังคดีทั่วไปกับคดียาเสพติด ควรมีการบล็อกสัญญาณโทรศัพท์มือถือให้ครอบคลุม
ทั้งเรือนจำ ควรมีการเพิ่มความเข้มงวดและรอบความถี่ในการจู่โจมตรวจค้นในกรณี
พิเศษของเรือนจำกลางคลองเปรม และการจู่โจมตรวจค้นของกรมราชทัณฑ์ให้เพิ่มมา-
กขึ้น ควรมีการแก้ไขกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ควรมีการส่งเสริมให้
เจ้าหน้าที่ทุกคนได้มีโอกาสเข้ารับการศึกษอบรมทางด้านเทคนิคการหาข่าวและ
เฝ้าระวังเครือข่ายยาเสพติดในเรือนจำที่มีความเข้มข้นและเหมาะสมกับสถานการณ์
ปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ

ABSTRACT

Thesis Title The Implementation of Drug Prevention and Suppression
Policy: A Case Study of Klongprem Central Prison

Student's Name Mr. Yutthapoom Jitpakdee

Degree Sought Master of Political Science

Academic year 2010

Advisory Committee

1. Assoc. Prof. Dr. Damrongsak Junthothai	Chairperson
2. Prof. Dr. Jirachoke (Banphot) Virasaya	
3. Assoc. Prof. Pongsan Srisomsap	

246917

In this thesis, the researcher investigates the implementation of drug prevention and suppression policy in the form of a case study of Klongprem Central Prison.

In carrying out this investigation, the researcher adopted a qualitative method through employing documentary research, conducting interviews and utilizing observation techniques.

Findings are as follows:

1. Important issues concerning the implementation of the drug prevention and suppression policy at Klongprem Central Prison involved the following aspects: the competency of the prison officers; outsiders making

contact with the prison inmates; inmates; mobile phones; laws and related regulations; news; and the social, economic, and political environments.

2. In regard to the prison under study, guidelines to be used in solving problems and improving the drug prevention and suppression policy are as follows:

The number of prison officers should be increased. The potentialities of prison officers should be actualized through continuous training in drug prevention and suppression. Investigations should be conducted of the assets of prison officers at the administrative level.

Increased procurement of modern equipment and technology used in operations should be effected. Additional budget should be allocated to the prison. An agency should be established to work in drug prevention and suppression at the prison. The high-security area should be improved so as to augment security. Dogs from the Department of Corrections should be used in the prison. The numbers of prisoners held should be decreased until an optimum number is reached. Those imprisoned for drug violations should be separated from those who have been imprisoned for other kinds of violations of the law.

Mobile phone signals should be blocked throughout the prison. Strictness in searches should be heightened and varied cycles of the frequency in which unexpected searches are conducted should be instituted. Additionally, unexpected searches should be conducted by personnel from the Department of Corrections.

246917

Laws pertinent to prison drug prevention and suppression should be amended. All prison officers should be given the opportunity to participate in intensive training in how to obtain information through surveillance of drug networks in a manner appropriate to the current situation. All officers should be encouraged to have the opportunity to be trained in techniques of getting information and observing drug networks in prison in a constant, intensive and appropriate manner in the current situations.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความร่วมมือ ความอนุเคราะห์ และได้รับความกรุณาจากผู้มีพระคุณหลายฝ่าย หลายท่าน ซึ่งผู้ศึกษาใคร่ขอแสดงกิตติกรรมประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. ดำรงค์ศักดิ์ จันทิพย์ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ศาสตราจารย์ ดร. จิรโชค วีระสย กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์พงศ์ศักดิ์ ศรีสมทรัพย์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งทั้ง 3 ท่าน ได้กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่ายิ่งในการดูแลเอาใจใส่ ให้ความรู้ คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยด้วยดีมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์สนธิ์ บางยี่ขัน ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ เป็นอย่างสูงที่กรุณารับเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งจากคำแนะนำและความคิดเห็นของท่าน ทำให้วิทยานิพนธ์นี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณครูบาอาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ ประสิทธิ์ประสาทวิชาแขนงต่าง ๆ ในช่วงเวลาที่ผ่านมาให้แก่ผู้เขียน ผู้เขียนจึงมีความรู้ความสามารถในการทำวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณผู้บัญชาการเรือนจำกลางคลองเปรม ผู้อำนวยการส่วนควบคุมผู้ต้องขัง 1 และ 2 และเจ้าหน้าที่เรือนจำกลางคลองเปรมทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลและการสัมภาษณ์เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการ และเจ้าหน้าที่ศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กรมราชทัณฑ์ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องของกรมราชทัณฑ์ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอกราบขอบพระคุณผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงานทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและให้การสนับสนุนในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณบิดามารดาที่คอยให้สติและเป็นกำลังใจสนับสนุนการเรียน การศึกษาของผู้เขียนอยู่ตลอดเวลา และขอขอบพระคุณ เพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ที่ไม่ได้ระบุนามไว้ ณ ที่นี้ ที่ได้ช่วยเหลือในการจัดทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ท้ายที่สุด ผู้เขียนหวังว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้คงจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานของเรือนจำ และผู้ที่สนใจศึกษาและค้นคว้าต่อไป

บุษกฤมิ จิตภักดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(4)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(6)
กิตติกรรมประกาศ.....	(9)
สารบัญตาราง.....	(13)
สารบัญภาพประกอบ.....	(14)
 บทที่	
1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดและทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติ.....	10
ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามนโยบายรัฐบาล (ยุทธศาสตร์ 5 ร้วป้องกัน).....	33
แนวคิดและทฤษฎีการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิด.....	49
แนวคิดการบริหารงานเรือนจำ.....	55
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	63
กรอบแนวความคิดในการศึกษาวิจัย.....	66
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	68
วิธีการวิจัย.....	68
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	68

บทที่	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	69
ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล	69
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
การนำเสนอผลการวิจัย.....	70
4 บทวิเคราะห์ประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการป้องกันและ ปราบปรามยาเสพติดของเรือนจำกลางคลองเปรมไปปฏิบัติ.....	72
นโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของเรือนจำกลาง- คลองเปรมในปัจจุบัน	72
บทวิเคราะห์ประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำไปปฏิบัติ.....	79
5 บทสรุปและข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาและปรับปรุงนโยบายการ- ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของเรือนจำกลางคลองเปรมไปปฏิบัติ ...	120
บทสรุปผลการศึกษาวิจัย	121
ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาและปรับปรุงนโยบายการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดของเรือนจำกลางคลองเปรมไปปฏิบัติ	126
สรุป	146
ภาคผนวก	
ก ประวัติและโครงสร้างการบริหารงานของเรือนจำกลางคลองเปรม.....	148
ข นโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของกรมราชทัณฑ์ใน ปีงบประมาณ 2553	156
บรรณานุกรม	165
ประวัติผู้เขียน.....	169

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	สถิติผู้ต้องขังคดี พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษทั่วประเทศ.....	3
2	สถิติผู้ต้องขังรวมทุกคดีทั่วประเทศ	4
3	สถิติผู้ต้องขังรวมทุกคดีและผู้ต้องขังคดี พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษของ เรือนจำกลางคลองเปรม	5
4	สถิติการตรวจจับโทรศัพท์มือถือที่ได้จากการจับกุมตรวจค้น ในปี งบประมาณ 2553.....	109

สารบัญภาพประกอบ

ภาพ	หน้า
1 ตัวแบบกระบวนการนํานโยบายไปปฏิบัติของ Van Meter และ Van Horn ..	15
2 ตัวแปรที่มีผลต่อการนํานโยบายไปปฏิบัติ	18
3 ตัวแบบกระบวนการนํานโยบายไปปฏิบัติของ กล้า ทองขาว.....	21
4 การศึกษาการนํานโยบายไปปฏิบัติโดยใช้ตัวแบบที่ยึดหลักเหตุผล.....	22
5 การศึกษาการนํานโยบายไปปฏิบัติโดยใช้ตัวแบบทางด้านการจัดการ	23
6 การศึกษาการนํานโยบายไปปฏิบัติโดยใช้ตัวแบบทางด้านการพัฒนา องค์การ	24
7 การศึกษาการนํานโยบายไปปฏิบัติโดยใช้ตัวแบบทางกระบวนการของ ระบบราชการ.....	25
8 การศึกษาการนํานโยบายไปปฏิบัติโดยใช้ตัวแบบทางการเมือง	26
9 การศึกษาการนํานโยบายไปปฏิบัติโดยใช้ตัวแบบทั่วไป.....	27
10 กรอบแนวความคิดในการศึกษาวิจัย	67
11 สภาพทางกายภาพเรือนจำกลางคลองเปรม.....	99